

odvolacího soudu (na př. sb. n. s. 2045, 3821, 6558, 7813, 8767, 9607 a j.). Ustanovení § 502 odst. 4 c. ř. s. nelze na souzený případ použití. První soud totiž žalobu původně zamítl proto, že, ačkoliv žalovaný měl proti žalobkyním pohledávku za opravy auta, jehož vydání se žalobkyně domáhají, a měl následkem tohoto retenční právo k autu, žalobkyně mu nenabídly zaplacení oprav. Odvolací soud zrušil tento rozsudek proto, že podle § 471 obč. zák. není takové nabídky zaplacení třeba. V dalším řízení před procesním soudem přednesly však strany souhlasně, že žalovaný svou pohledávku postoupil Marii V. V důsledku toho oba soudy dospěly k názoru, že žalovaný tímto postupem pohledávky pozbyl i retenčního práva. Prvý soud tedy po doplnění řízení rozhodl na podkladě změněného skutkového děje, který jej zprošťoval vázanosti co do právního posudku odvolacího soudu, a řídil se při tom právním názorem, který sám pokládal za odůvodněný tímto změněným stavem. Nebyl tudíž nový rozsudek první stolice, který byl odvolacím soudem potvrzen, vynešen z toho důvodu, že byl první soud podle § 499 odst. 2 c. ř. s. vázán právním názorem odvolacího soudu.

Čís. 14729.

Obmezení žalobní prosby jest částečným zpětvzetím žaloby, jež se může státi po prvním roku jen za předpokladů § 237 c. ř. s. a rovná se ve svých účincích, došlo-li k němu následkem částečného zaplacení za žalované pohledávky, formálnímu zřeknutí se nároku, o němž rozhoduje, došlo-li k obmezení na částku pod 20.000 Kč podáním došlým k soudu před počátkem ústního jednání, podle § 7 a) odst. 1 j. n. samosoudce.

(Rozh. ze dne 23. listopadu 1935, R II 323/35.)

Žalobce obmezil písemným podáním došlým soudu téhož dne, kdy se konalo ústní jednání, ale ještě před tímto, žalobní nárok pod 20.000 Kč. K ústnímu jednání dostavili se zástupci obou stran. Ve věci samé jednal tříčlenný senát. Prvý soud prohlásil na to řízení za zmatečné a postoupil věc k rozhodnutí samosoudci. Rekursní soud vyhradiv svému rozhodnutí právní moc zrušil usnesení prvního soudu a nařídil mu, by o žalobě rozhodl v tříčlenném senátě. Důvody: Podle § 7 a) j. n. rozhoduje u sborového soudu v rozepřích o právech majetkových, náležitých před sborové soudy první stolice samosoudce tenkrát, když předmět sporu nečiní víc než 20.000 Kč nebo když se obmezí na tuto nebo nižší částku. Žalobce v přípravném spisu, podaném na soud po nařízení ústního jednání, avšak před počátkem ústního jednání, omezil žalobní žádost na 17.000 Kč. Tím však ještě nebyl žalobní nárok obmezen na uvedenou částku před začátkem ústního jednání, jak první soud mylně předpokládá. Neboť přípravný spis při zásadě ústnosti jednání není ještě přednesem strany, není předmětem rozhodování, nýbrž slouží k informaci a přípravě ústního jednání. Jen to, co bylo ústně předneseno při ústním jednání, může sloužiti za podklad soudního spisu, a jest procesním materiálem. Obsah přípravného spisu, tedy také obmezení

žalobní žádosti, byly však předneseny teprve při ústním jednání dne 14. prosince 1933 a to nikoliv před počátkem ústního jednání. Neboť ústní jednání započalo se vyvoláním věci, na to přednesena žaloba a pak teprve byl přednesen obsah ostatních přípravných spisů, tedy též podání. Nebyl tedy splněn předpoklad § 7 a) j. n. a řízení mohlo a mělo být dále prováděno soudem ve složení senátním přes obmezení žalobní žádosti. Není tudíž ani řízení počínajíc dnem 14. prosince 1934 senátem prováděné zmatečné, a usnesení napadené neodpovídá zákonu. Ze zákona samého nelze nikde vyčísti, že obsah přípravného spisu má za následek jiné obsazení soudu. Ani analogické použití předpisu § 237 c. ř. s. o zpětvzetí žaloby nevede k takovému závěru, že by obmezení žaloby mohlo, pokud jest tu podání, nikoliv přednes, způsobiti jiné obsazení soudu. Zpětvzetí žaloby děje se podáním, jež dlužno žalovanému doručiti, nebo děje se prohlášením při ústním jednání, a má za následek, že o žalobě má se za to, jako by nebyla vznesena, ovšem musilo by se státi bez přivolení žalovaného až do počátku prvního roku (§ 237 c. ř. s.) nebo při prvním roku, jestliže se k němu žalovaný nedostavil. Tyto případy zde nejsou, takže nelze za to míti, že žaloba ohledně částky obmezené nebyla vznesena a že tedy předmět sporu nečinil před začátkem ústního jednání 20.000 Kč. Po prvním roku bylo by třeba buď vzdání se nároku (části nároku) anebo souhlasu žalovaného ku zpětvzetí žaloby (obmezení), aby zpětvzetí bylo možné a mělo účinek, že ohledně zpětvzaté části má se za to, že žaloba ohledně této části nebyla vznesena. Také tyto případy zde nenastaly a nelze proto míti za to, že před počátkem ústního jednání předmět sporu nečinil 20.000 Kč.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y :

Běží jen o otázku, zda spor má být projednán senátem, či zda má být projednán samosoudcem proto, že žalobce prohlásil v podání došlém na soud toho dne, kdy se konalo první ústní jednání, t. j. dne 14. prosince 1933, že obmezuje žalobu (v níž žádal zaplacení 35.750 Kč) na 17.750 Kč s přísl. Nejde tu tedy o otázku příslušnosti, nýbrž o otázku obsazení soudu (§ 477 čís. 2 c. ř. s. a rozhodnutí sb. n. s. 6044, 6305, 11718). Ve zmíněném podání, jímž žalobce obmezil žalobní žádost, uvedl, že mu byla žalobní pohledávka po dodané žalobě z části určitými splátkami druhé žalované zaplacená a že proto obmezuje žalobu na zbytek. Obmezení žaloby rovná se částečnému zpětvzetí a může se státi jen za předpokladu § 237 c. ř. s. (sb. n. s. čís. 8436 a 9089). Nutno tedy zkoumati, zda tu takové předpoklady byly. Po počátku prvního roku lze vzít žalobu zpět bez přivolení žalovaného jen, zřekne-li se žalobce zároveň nároku. V obsahu zmíněného podání nelze spatřovati zřeknutí se části nároku podle § 237 odst. 1 věta 2 c. ř. s. a § 1444 obč. zák., které by mohlo vésti k částečnému rozsudku na základě vzdání se (§ 394 odst. 2 c. ř. s.), nýbrž jen prohlášení, že část nároku byla uspokojena částečným plněním dluhu (§§ 1412 a 1415 obč. zák.), že se tedy žaloba v této části stala bezpředmětnou a že žalující věřitel nežádá více než obmezenou částku (§ 405 c. ř. s.). Z toho jde, že toto obmezení, — ač není

formálním vzdáním se, — je ve svých účincích úplně postaveno na rovněž zřeknutí se částky žalobní pohledávky, a že se mohlo státi s plnými právními účinky i po prvním roku bez svolení žalovaného. Ježto pak obmezení prosby žalobní se rovná částečnému zpětvzetí a účinky zpětvzetí nastávají, jakmile to žalobce soudu oznámí, a nikoliv teprve doručením podání odpůrci (sb. n. s. 8629, 11934), podání pak došlo k soudu ještě před ústním jednáním a bylo převzato odpůrcem také před počátkem ústního jednání a ježto byl v době, kdy začal senát jednat, tedy při počátku ústního jednání, žalobní nárok již obmezen na sumu pod 20.000 Kč, mohla býti předmětem jednání a rozhodování jen částka 17.750 Kč a byla již založena působnost samosoudce (7 a) odst. 1 j. n.)

Čís. 14730.

§ 4 odst. 2 zák. čís. 34/34 Sb. z. a n.

Samostatnou výdělečnou činností dle § 4 odst. 2 není pouhá kapitálová účast společníka obchodního podniku nebo jeho účast hmotnými prostředky.

(Rozh. ze dne 25. listopadu 1935, R I 1166/35.)

Povinná navrhla, by byl jí povolen podle § 4 (2) zák. čís. 34/34 a vlád. nař. čís. 260/34 sb. z. a n. odklad exekuce a odůvodnila svůj návrh tím, že jest veřejnou společnicí kapitálově účastněnou na podniku »Emanuel K.«, jenž není od roku 1932 v provozu. P r v ý s o u d návrhu vyhověl. R e k u r s n í s o u d návrh zamítl. D ů v o d y : Zákon čís. 34/34 sb. z. a n. klade důraz na provozování samostatné výdělečné činnosti. Podle toho vztahuje se tento zákon pouze na osoby skutečně vykonávající činnost, kterou lze kvalifikovati podle běžných názorů jako samostatnou činnost výdělečnou. Za takovou činnost lze zajisté považovati i činnost veřejného společníka, pokud ovšem se skutečně účastní vedení podniku a vykonává v něm práci, kterou jinak musí vykonávati každý podnikatel. Je-li však členství ve veřejné společnosti obmezeno pouze na účast kapitálovou, takže dlužník nevykonává v podniku vůbec žádnou činnost, nemůže se dovolávati ochrany zákona čís. 34/34 sb. z. a n.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y :

Podmínkou přiznání dobrodiní podle § 4 odst. 2 zák. čís. 34/34 sb. z. a n. jest především, že dlužník provozoval samostatnou výdělečnou činnost. Jest sice nerozhodné, jakého druhu je tato samostatná výdělečná činnost, nelze však za takovou samostatnou výdělečnou činnost pokládati pouhou kapitálovou účast společníka obchodního podniku nebo jeho účast hmotnými prostředky. Jest proto mylný názor, že záleží jen na tom, zda dlužník jako účastník obchodního podniku zastavení n provozu přišel o »subsistenci«.